

Nr 594

Av fru **Eriksson** i Stockholm, *angående höjning av statsbidraget till sommarkolonier för sockersjuka barn, m. m.*

Diabetes har blivit en av våra stora folksjukdomar som drabbar även ett stort antal barn och ungdomar. Den stora folkundersökningen i Blekinge län i anslutning till lungröntgen visade, att inemot 2 % av befolkningen hade diabetes. Undersökningar av samma slag fortsätter i en rad län och torde komma att ge än säkrare besked om utbredningen och arten av diabetes. Genom en förbättrad barnsjukvård upptäckes ofta barn med socker t. o. m. före skolåldern. Då sjukdomen är livslång, har dessa ett helt liv som diabetiker framför sig. Det är avgörande för deras möjligheter att klara utbildning och anställning att sjukdomen kommer under kontroll och att de får en rätt inställning till diet, motion och insulintagning — de tre viktigaste momenten för den sockersjukes livsföring.

Då diabetikern är välskött är han en fullgod arbetskraft. I dag står både statlig och kommunal tjänst öppen för honom.

Den allmänna läkarbristen återspeglas också i bristen på barnläkare och specialister på diabetes. Detta har observerats av medicinalstyrelsen, som tillsatt en särskild utredningsman för diabetessjukvården, och av det medicinska forskningsrådet, som inom sig bildat en sektion för diabetesforskning.

Kunskap om sjukdomens behandling har med framgång kunnat lämnas vid sommarkolonier för diabetiska barn i Stockholm, Göteborg och Malmö, drivna av lokalavdelningar inom Svenska diabetesförbundet. Medan kolonivistelse för friska barn måhända blivit mindre nödvändig med den stigande standarden, är behovet av medicinskt motiverade barnkolonier minst lika stort. Tyvärr ställer sig dessa specialkolonier dyra, då läkare, sjuksköterskor och lekledare måste engageras. Till driften utgår ett statligt bidrag av 2 kronor per dag och barn, och detta anslag har tyvärr icke höjts någon gång. Detta borde väsentligt höjas för att få betydelse.

Efter fyllda 13 år får icke barn tagas emot på kolonier med statsbidrag. För diabetesungdom är kanske just puberteten den tid då en gemensam vistelse med andra barn under riktig ledning har den största betydelsen. Svenska diabetesförbundet har under ett par år haft en av läkare ledd motionsinriktad, kostreglerad vistelse för ungdom över 13 år. Denna har visat sig ge ett utomordentligt resultat. Ungdomar, som tidigare icke haft sin sjukdom under kontroll, har efter vistelsen några veckor på sommaren eller

vintern kunnat genomföra studier eller anställning hela året utan störningar. Konditionen har förbättrats, en del ungdomar kunde bl. a. efter vinterträning vid förbundets läger löpa Vasaloppet på skidor utan några risker. Vetenskapliga undersökningar har också kunnat göras som givit ännu mer hållpunkter för påståendet, att vistelsen haft avgörande betydelse för sjukdomens utveckling.

Tyvärr ställer sig vistelsen för äldre ungdomar ännu dyrare än för de yngre, och inget anslag utgår vare sig statligt eller från sjukförsäkring. Inte heller något slags kursanslag har kunnat komma verksamheten till del. Vistelsen innebär besparingar både omedelbart genom ökad arbetsförmåga hos ungdomarna och genom minskat behov av sjukvård och troligen på längre sikt för att hindra en farlig utveckling av sjukdomen.

Då ännu relativt få läkare är specialister på ungdoms- och barndiabetes, har kurserna måst drivas centralt. Ett önskemål vore att så småningom kunna knyta liknande verksamhet till varje universitetsklinik med dess särskilda förutsättningar.

Svårigheterna är emellertid stora att genomföra detta helt utan bidrag från samhället. Till barnkolonierna borde ett förhöjt driftbidrag utgå, och åldersgränsen för detta borde kunna höjas till 21 år i medicinskt motiverade fall.

Med stöd av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta att under femte huvudtiteln höja bidraget till specialkolonier för barn under 13 år till 5 kronor från nuvarande 2 kronor per dag och barn samt låta samma anslag utgå till ungdom över 13 år, då lägerverksamheten bedrives som förebyggande hälsovård av nämnt slag.

Stockholm den 26 januari 1963

Nancy Eriksson